Valentin Bălan

Peregrin prin Imperiul Eslarei

Aureo

Editura Aureo
Oradea 2017

Valentin Bălan
Peregrin prin imperiul Esterei

Editura Aureo – Oradea 2017

AVENTURI PRIN EROS – POEZIA

Incoerenţa şi haosul lumii trăitoare şi consumatoare de pecuniar şi găselniţe poate fi stăpânită doar prin judecăţile nuanţate ale cuvântului. Ori cuvântul este instrumentul cu care jonglează creatorul de literatură, în cazul de faţă, poetul. Cuvântul este instrumentul prin care poetul abordează din multiple unghiuri spectrul cotidianului plin de inedit şi suspans. Sinele cititorului furat de sinele poetului converg spre sinele plin de ficţiune a frumosului fracturat din loc în loc de vraiştea inculturii celor care fac jocul în realul zilelor noastre. Ori poezia are menirea de a salva omenirea de ipocrzia incultţilor şi a parveniţilor din societatea noastră în perpetuă tranziţie. În cazul lui VALENTIN BĂLAN, poezia este instrumentul care polarizează în jurul erosului un univers plin de confort împletit cu disconfortul creat în interiorul sinelui de prezenţa în formă concretă a femeii cu dublă identitate – iubită şi muză a unui pol cu rezonanţe exterioare universului dorit de creator, pol care influenţează deznodământul creaţiei: „Va fi pustiu de necuvânt/Pe-ntinsul nopţilor polare/Vei fi ce eşti, voi fi ce sunt/Dar cerul nostru va vrea soare” (Asceză). Poetul îşi crează un spaţiu de manevră determinat de ipostaza sa de peregrin prin imperiul ESTEREI, căutând să dea clipei feericul demiurgului, călător din nicăieri spre altă dată: „Era în zori sau în amurg/Clipa aceea incendiată/Pe lângă care umbre curg /Din nicăieri spre altă dată/” (Baladă între amurg şi zori).

VALENTIN BĂLAN îşi construieşte universul boem al propriei creaţii în jurul habitatului conjugal, sub privirea plină de înţelegere a ESTEREI, cu care face tandem în prezentul volum. Poemul „Hotar” este edificator în acest sens: „Pasărea-clepsidră pentru noi va muri/Vom fi singuri, singuri şi totuşi cuminţi, ca două statui/Sculptate-n argintul aceluiaşi crin”. PEREGRIN PRIN IMPERIUL ESTEREI” este cel mai frumos exemplu de coabitare creativă într-o familie de împătimiţi ai versului. În încheierea acestei succinte prefaţe trebuie să amintesc

faptul că în 2016 VALENTIN a urmat exemplul soţiei, obţinând la ediţia a XXV-a a festivalului „Paşii profetului” locul I la secţiunea poezie.

GHEORGHE VIDICAN

Acrostih

E noaptea-n care stelele te ning –

Să fiu o stea în palma ta cuminte.

Te-aş lumina c-o torţă de cuvinte –

Eu doar cu poezia te ating.

Rămâi vestala unei mari iubiri.

Aici în templul unicilor miri!

Asceză

Va fi pustiu de necuvânt
Pe-ntinsul nopţilor polare.
Vei fi ce eşti, voi fi ce sunt.
Dar cerul nostru va vrea soare.

Pe-altare reci genunchii tăi
Vor tremura în agonie.
Dacă-am fost buni sau am fost răi.
Nu-i nimeni pe pământ s-o ştie –

Nici noaptea care poate doare.
Nici frunza ce-o să se usuce!
Zadarnic căutăm cărare
De întâlnire sau răscruce.

Zadarnic căutăm pe cer
O stea crescută din cuvânt –
În suflete e-aproape ger
Și-aproape ninge pe pământ.

Poem despre ce vom fi

Erai, nu erai.

Prin zări bănuite abia te zăream!

Veneai, nu veneai.

Tu aceeaşi la fel de frumoasă – ca un adevăr de senină.

Dacă eşti, dacă vii, dacă vrei

Împrăştie-te, presară albastra lumină

Peste povara acestor cuvinte

Şi fii fericita!

Totul vine, se duce

Şi stele şi oameni şi ape.

Doar poemul rămâne

Din noi, peste noi!

Lasă-mă!

Lasă-mă să-ţi ating frumuseţea!

Să pătrund în irişii-n care ard

Constelaţii întregi de speranţe, vise şi doruri!

Lasă-mă să mă-mbăt de mireasma florilor de cais

Înflorite-n părul tău primăvăratic –

Ca o noapte de-april!

Lasă-mă să-ţi cuprind mijlocul statuar!

S-adun în tine

Întreaga armonie astrală!

Lasă-mă să te culc în parfumul exotic

Cules de Baudelaire!

Lasă-mă să te iubesc, dar nu mă lăsa să ţi-o spun!

Nu mă lăsa să te mint, spunând adevărul! –

Totul s-ar putea prăbuşi în noi

Ca la un cutremur lăuntric.

Am rămâne goi, ruşinaţi şi străini

De noi înşine şi unul faţă de altul!

Lasă-mă să te iubesc, dar nu mă lăsa să ţi-o spun!

Septentrională

Ninge-mă-n noaptea cea mai adâncă a sufletului meu.

Acum când îmi caut steaua polară.

Dar nu cu fulgi de frumos –

Culorile au început să mintă, să doară

Ci cu fulgi de-adevăr.

Chiar dacă nu vor avea ştiuta rotunjime stelară.

Tu ninge-mă cald şi tăcut

Cu lumina cea rară!

Lamento

Ţi-am adus acest crin

Vinovat de prea mult adevăr!

Bate-l în cuiele dragostei mele!

Va sângera de prea multă iubire.

Dar tu, neştiind nimic din toate acestea.

Vei fredona un şlagăr iubit.

Iar între noi atâta timp va cădea

Încât atunci când vei vrea să mă cauţi.

Pentru tine, iubito.

Voi fi aproape murit!

Metamorfoză

Învaţă-mă să ies la fel de pur
Din noaptea invadată de senzaţii.
S-adorm visând pe-o insulă de azur.
Să mă deştept cântând prin constelaţii!

Vreau să te uit pe tine cea carnală –
De altceva să îmi aducă aminte
Coapsa ta tulburător de goală…
Te-aş vrea vestală-n templul de cuvinte!

Dar Orion îmi va aduce aminte
De noaptea înflorită în artere.
Când îmbrăcată-n câteva cuvinte.
Mă sărutai tăcere cu tăcere!

Adevăr

Aminteşte-ţi doar gara şi sărutul ghilotinat!

Niciodată trenul meu n-a plecat.

Doar gara şi tu alergaţi speriate-napoi!

Când singurătatea va înflori tahicardii de cuvinte.

Să nu stingi ultima stea de polen, întrebând unde sunt!

Megafonul, trezindu-se, ţi-ar tăcea vinovat:

Nicăieri!

Bateţi clopote!

Bateţi clopote albastre
Într-o dungă de cristal!
Bateţi clopote albastre
Pentru un om şi-un ideal!

Pentr-un mare visător
Ce-a bătut la porţi închise.
Moartea e superb decor.
Viaţa cimitir de vise.

Bateţi clopote albastre
Într-o dungă de argint!
Bateţi clopote albastre
Pentru fetele ce mint!

El şi-avea oglindă neagră
Într-un ochi candid de fată.
A cântat-o viaţa-ntreagă
Cu o gură-nrourată.

Bateţi clopote albastre

Într-o dungă aurie!

Bateţi clopote albastre

Marea lumii melodie!

Bateţi clopote albastre

Într-o dungă-ndoliată!

Bateţi clopote albastre.

N-aţi mai bate vreodată!

Retro

Cu focuri stinse îmi luminezi urmele paşilor!

Prin câte suflete, o privi câte suflete

S-au prelins anii mei puţini, în cămăşi argintii!

Toţi care m-au iubit şi-au păstrat câte ceva

Din această curgere de solitudine.

Unii un zâmbet, alţii o privire.

Numai tu cenuşa fierbinte a lacrimii.

Contratimp

În templul iubirii tăcerea striveşte fructul dorit.

Speranţa – viitor răstignit.

Foşnind prin pletele tale înfrunzite arămiu.

Îţi şoptesc: înflorim prea târziu!

Baladă între amurg şi zori

Era în zori sau în amurg

Clipa aceea incendiată.

Pe lângă care umbre curg –

Din nicăieri spre altă dată?

Era-n amurg sau era-n zori?

Te învelisem c-o privire

Pe patul nostru viu de nori.

Iar tu ardeai de fericire!

Era în zori sau în amurg.

Iubito, când citeam poema

Din părul tău bogat şi lung

Ca al matroanelor din Roma?

Ţi-am pus pe umeri nişte zori.

Prea erai goală din amurg!

În simfonia de fiori

Ştiai de-acuma să fii rug.

Peisaj nocturn

Îmbracă-te-n transparenţa poemului

Şi-ngenunchează pe ţărmul iubirii!

La miezul chemării.

Voi fi steaua răsărind în nimbusul ochiului tău.

Voi fi valul de vis.

Spumegând pe stânca fierbinte a genunchiului tău.

Voi fi vântul viscolindu-ţi undele pletelor!

Îmbracă-te-n transparenţa poemului

Şi adună-mă din cele patru zări ale cuvântului!

De ziua ta

Te-am căutat idee cu idee

Prin universul tragic de închis.

Prin candelabrul căilor lactee

Şi te-am găsit la umbra unui vis!

De ziua ta îmbracă-te-n lumina

Poemului acesta prea curat!

Icoana ta mi-alintă blând retina.

În templul nunţii clopotele bat.

Ego

Tăcere!

Lăsaţi-mă singur.

Nu vă apropiaţi cu lama

Orbitor de strălucitoare a cuţitului vostru!

Vreau să alerg cu gândul.

Amestec de amurg şi de zori.

Din taină în taină.

Din izvor în izvor.

În tăceri, doar în tăceri

Adevărul înflorește!

Invocare

Ninge-mă, ninge-mă, ninge-mă!

Troieneşte-mi cu cruci cenuşii

Toate cărările ce m-ar putea duce spre iad

Sau spre tine

Sau altundeva…

Lasă-mă singur în această iarnă bizară

Fresce cu îngeri pe templul creştin.

Doar cu tine în gânduri, ningându-mi singurătatea.

Ninge-mă, ninge-mă, ninge-mă!

Sub avalanşe enorme să-mi pot executa

Toate semnele de întrebare

Şi de îndoială.

Vinovate de această îmbolnăvire fără sfârşit.

Ninge-mă, ninge-mă, ninge-mă!

Iar când ultimul fulg va fi căzut.

Acoperind, nu spaţiul.

Ci aşteptarea acestui vid imens

Coboară şi tu ca un nimbus

Nud, transparent şi frumos

Ca o certitudine, ca o consolare

Că totuşi n-aş fi putut trăi sănătos.

Memento

Doamnă bate vânt dinspre amintiri.

Oare, acest poem ai să-l mai respiri?

Vei rămâne doamna unui mare vis.

Peste viitor pleoapa s-a închis.

Printre clipe albe trecui greu, străin.

Arzând în poeme am ajuns bătrân.

Inima ta astăzi dacă m-ar primi

Lângă jaruri stinse n-aş mai poposi.

Chemare

Să trecem de bezna pământului mut

Şi-n nopţile albe ale primei iubiri

Scăldane-vom visul şi tot ce-am avut

Şi tot ce-am dorit, în nopţile albe ale primei iubiri! –

Ca într-o eternă lumină

Ce arde şi cheamă.

Tăcerea

Prin oraş mă strecor ca o umbră.

Haite de câini îmi adulmecă urma.

Prin noapte nu-i văd, le simt doar suflarea fierbinte şi grea.

Aburindu-mi idealurile.

Te caut şi uneori te găsesc.

Dar mereu eşti alta şi alta şi alta.

Niciodată tu – cea născută din dragostea mea!

Şi tot timpul taci!

Şi câinii aceştia care nu latră şi nu muşcă!

Şi iarăşi tu care taci!

O, iartă-mi, lună, urletul.

Dar cât de sfâșietoare-i tăcerea!

Parabolă

Ne mai aştepţi cu sufletul rănit.

Ca cina cea de taină să înceapă.

Inima ţi-a rămas în răsărit

Pupila greu rotindu-se pe apă.

Dar unde-s ucenicii căutaţi

Cui ai să-i speli picioarele acum?

Cântă-ne doina rozei fără fraţi

Drumeţule, de pe cărări de fum!

Coboară din tăcerile astrale

Bobul rodind în sufletul ce iartă.

Caută-n ochii fiilor din vale

Şi sapă-n fiecare o nouă poartă!

Prietenilor mei

Noi suntem vracii veacului bolnav
De-nsingurări trăite până la sânge!
Noi suntem vracii veacului bolnav
Ce ştiu să râdă unde alţi-ar plânge!

Să vină o fată c-o chitară.
Să cânte-o odă sau un recviem.
Mi-e sângele cenuşă, mi-e sufletul o pară!
Hai să cântăm prieteni, să cântăm!

Păcat că atâţia nu ne mai aud.
Măcar Baudelaire, am fi avut noroc!
Ne-ar fi trimis un albatros din sud
Să nu-l mai bată proştii peste cioc.

În zori va fi aşa pustiu, amici!
În zori vom fi şi noi ca orişicare!
Dar noaptea suntem marii licurici
Vindecători de nostalgii amare!

Interior

Eram în sala oglinzilor, singur

La jumătatea zilei dintâi

Sfâşietoare priviri mă dezbrăcau, dureros.

Până la ultimul ego.

Speriat mi-am descărcat arma cu gloanţe – cuvinte

În ochiul caracatiţei albe.

Târziu mă găsiţi îngenuncheat

Cu sarea albastrului sânge pe buze

În propria-mi poezie.

Naufragiu

Pe-un ţărm de stea, adus de-un naufragiu.

Rămân bătut în cuie de-ntuneric.

Solare ritmuri cresc până la cer

Şi peste toate ochiul meu eteric.

Rupând linţolii de cenuşi bolnave.

Sub care-ngenunchiate roze mai veghează.

Iar sânii tăi ca florile de-agave.

Cu noaptea nunţii se îndoliază!

Orgolii

Eram cavalerii a doua orgolii.

Purtam spade – ispita şi-armuri de zăpadă.

Când ochiul – lumină a-ngenunchiat lângă inima – noapte.

Disperată ai scos stiletul de foc.

În zori de pe coapsa ta dreaptă lipseau trei cuvinte

Iar pieptul meu sângera amintiri.

Spleen

Ogoare de cenuşă-ascunzi în sânge
Şi-un gând ce arde-n candele de lut.
Dar ochiul tău de foc nu ştie-a plânge
El vede lumea doar dinspre-nceput.

Regină blândă a marilor tăceri
Domnind în noaptea sânilor aprinşi.
Viaţa nu e doar un azi şi-un ieri.
O cavalcadă a mirilor învinşi.

În viaţă mai simţim şi purgatorii
Pulsând prin vers coloane de venin –
La geamul tău îmi mor colindătorii.
Pe alte drumuri nu voi şti să vin.

Să te cobor spre albastra rădăcină
Ce-n spasmul morţii te-anălţat spre soare.
Corolă cu petale de lumină.
Vanitatea-i doar însingurare.

Alesul

(doctorului oftalmolog Ioan Horje)

Nou Prometeu care cobori lumina

Pe-un ţărm de iris exilat în noapte

Şi care corectezi naturii vina

De-a ţine omul prizonier al şoaptei.

Ce zeu ţi-a pus pe-al frunţii cer

Nimbul solar al arderii totale.

Întru-nvierea omului stingher

Al cărui soare sunt mâinile tale?

Hotar

Opreşte-te şi lasă ca noaptea polară

Să rămână hotar între noi!

Blânde zăpezi vor cădea.

Acoperind potecile pe care am venit!

Pasărea – clepsidră, pentru noi, va muri!

Vom fi singuri, singuri şi totuşi cuminţi, ca două statui

Sculptate-n argintul aceluiaşi crin.

De mâna fierbinte a aceluiaşi dor!

Opreşte-te şi lasă ca noaptea polară

Să rămână hotar între noi –

Altfel ni se vor stinge în lumină

Patimile arzânde în ochi!

Prea târziu

Sunând la ușă m-am simțit umil
O, erai tu și totuși erai alta.
Speriat aș fi fugit ca un copil.
Dar deși slab, purtam în mine arta.

Sclipeai în noapte înghețat cuțit.
Cuțit-femeie sau cuțit-blestem.
Voiam pe Valentin să ți-l recit.
Dar de cuțite pentru el mă tem.

Târziu fără orgolii m-ai chemat
În visul tău fierbinte de mireasă.
Voiai să cred că doar m-am speriat.
Că doar la tine-n brațe sunt acasă.

În visu-acela nu am mai venit.
Era târziu chiar pentru un regret.
Cuțitul rugini-va nenuntit
Și nici sfințit de-un suflet de poet.

Viitor

Va fi ca un tren al tăcerii –

Vagoanele – colorate amintiri.

Şi-acel tren va goni simultan în direcţii multiple

Disecând circular înlăcrimate livezi.

Gemete albastre zvâcni-vor dinspre arbori

Ce-au fost poate albi, poate verzi.

Nesfârşite averse cădea-vor din ceruri

Aproape uitate. Minune! În irisul totdeauna rotund

Nici un strop nu va cădea

Tulburând armonia tăcerii.

Iubito, nu mai ştiu.

Acel tren cu mersul aproape cuminte

Va avea obiceiul s-oprească la gări

Sau la poale cuvinte?

Şi-nca ceva, în acel tren vom fi amândoi

Sau numai eu şi-o imagine albă ca o cruce de vis

Pictată pe o floare de iris

Printre arbori ce-au fost şi ei poate albi, poate verzi

Peste rodul trecut al imensei livez?

Elegia singurătăţii

Târziu, foarte târziu, când mă voi simţi străin

Între oameni şi flori, între piatră şi apă, între păsări şi cer.

Voi începe a bate la porţile stelelor, căutând ceva.

Dar când cineva îmi va fi spus:

Străinule, care tulburi armonii de lumini şi-ntuneric.

Liniştea ta am fost eu, dar m-am stins pe când

Vinovat, cu cuvinte aprinse în ochi, răneai întunericul!

Atunci, obosit de întunericul adunat pe tălpi.

Cu ochii grei de lumină.

Mă voi închide în tăcerea unui cântec adânc, foarte adânc –

Ca o fântână secată la marginea dinspre cuvânt a cerului.